

Film je takový jako režisér

Začátek června má letos Jiří Mádl perný. Do kin vstupuje komedie Pánský klub, kde si zahrál, a na pulty knihkupectví míří jeho literární prvotina Přitažlivost planety Krypton.

Monika Zavřelová
redaktorka MF DNES

Jestli jsem si něčím jistý, a moc toho není, tak že film je vždy takový, jaký je režisér nebo nějaký jeho aspekt, říká Jiří Mádl, kterého veřejnost prozatím zná především jako režiséra a herce. Nyní už si však může říkat i spisovatel.

Jeho první román Přitažlivost planety Krypton je příběh dvou mladých lidí, kteří kráčí na cestě k dospělosti, lásce, sebezpečnosti a vyrovnání se s vlastní minulostí. Na otázku, zdali psaní knihy fungovalo jako terapie, Mádl odpovídá: „Tvorbou je často terapie. Příběh jsem ale v hlavě měl dávno. Možná tím, že jsem si při psaní procházel nějakým obdobím, kdy jsem hlouběji začal sahat sám do sebe, kniha dostala víc punc skutečného hledání.“

Skutečný příběh to není

Autobiografické prvky v příběhu čtenáři hledat nemají. Podobnosti však mohou najít třeba mezi místy, kde Mádl žil a kde žijí jeho postavy: České Budějovice, Itálie, gymnázium v Kremismünsteru.

Hrdinové Přitažlivosti planety Krypton Martin a Veronika se seznamují na Xchatu, kde si společně dopisují v místnosti nazvané Planeta Krypton. Sám Mádl populární chatovací server ze začátku milénia, kde si uživatelé společně mohli psát, také používal.

„Nenašel jsem tam nikoho neznámého jako mě postavy, ale třeba, když jsem byl na gymnázium

Už i spisovatel Jiří Mádl napsal knihu Přitažlivost planety Krypton. Foto: Jakub Stadler, MAFFRA

v Kremismünsteru, bavilo mě díky tomu chatu zůstat ve spojení se svými spolužáky z Budějovic,“ vzpomíná. Součástí románu jsou i drobné erotické konverzační výměny mezi hlavními hrdiny. V porovnání s filmem je podle Mádlu erotika v knize pro tvůrce pohodlnější.

„Nikoho nepřemlouváte nebo nemusíte instruovat. Tady člověk zavře oči, píše a je to jednodušší. Samozřejmě mě napadne, kdo to všechno asi bude číst, ale na to už jsem zase zvyklý od filmu. Navíc si v souvislos-

ti s tímto vzpomínám na pořekadlo, že člověk by měl psát tak, jako by si to nikdo neměl přečíst.“

Vlny už možná v únoru

Ve filmu Pánský klub Jiří Mádl ztvárnil roli trochu zakřiknutého, avšak „správnáckého“ učitele, který se obává, že se mu erotická fascinace mladými studentkami začne vymykat z rukou. Ve filmu se po jeho boku objeví třeba Milan Šteindler nebo Bolek Polívka.

Státní fond kinematografie v břez-

nu navíc podpořil Mádlův připravovaný snímek Vlny, o událostech v Redakci mezinárodního života v Československém rozhlase šedesátých let, částkou 15 milionů korun.

„Je to poměrně malá část rozpočtu, ale posunuli jsme se díky tomu neskutečně. Fond totiž funguje jako takový štempl kvality. Když vás podpoří takovou částkou, dává jasné najevo, že o film stojí a měl by vzniknout. Doufám, že v únoru začneme točit,“ říká.

„Je zajímavé, že o t é redakci se

mluví tak málo na to, jak byli důležití. Rádio po vpádu vojsk ještě deset dní vysílalo, především díky této redakci. Režim pak bohužel systematicky ničil veškeré materiály, které se jich týkaly. Bylo v jeho zájmu, aby se na ně zapomnělo,“ dodává.

Na závěr prozrazuje, že jako scenárista a režisér se rozhodl natočit opravdu „dynamický divácký film“, který navíc, pokud vše půjde podle plánu, divákům nabídne jedinečnou a dosud nepoužitou technologii využití dobového archivního materiálu.

Letní kapela vypráví silné příběhy

Jindřich Göth
redaktor MF DNES

Pod názvem Letní kapela se skrývá nejnovější počín zpěváka, textaře a výtvarníka Jaromíra Švejdíka, známého jako Jaromír 99. Bezejmenné debutové album Jaromír označuje jako popové s prvky country, blues nebo folku, což ale berme s nadsázkou. Je to čistá, průzračná muzika s mnoha styčnými body s Priessnitz, Umakart, The Bombers a dalšími skupinami, v nichž Švejdík působil.

Základem je jeho typická poetika v textech, silné příběhy z hor, oprýskaných nádražek, maloměstských bytovek. Mistrovská schopnost zkratky, ve dvou třech verších postihnout lidský osud, vyjádřit se k odsunu sudetských Němců, postihnout mizerii přežívání od jedné výplaty k druhé. Útrpné čekání na další epizodu televizního seriálu, lhostejno jakého.

Předzvěst podzimu

Letní kapela chápe léto nikoliv jako čas radovánky, dovolené a odpočinku, ale jako období, kdy se čas do určité míry zastaví a v záři slunečních paprsků se zjevují obrysy vzpomínek na časy jen zdánlivě dětské nevinosti (píseň A prý ráj) nebo jako dobu blížícího se podzimu, kdy je nejlépe schoulit se u kamen a s vybledlými fotografiemi v rukou věnovat tichou vzpomínku svým blízkým.

Letní kapela nahrála jednu z nejsilnějších tuzemských desek letoška. Silné melodie, plný a jasný zvuk – producent Dušan Neuwerth odvedl skvělou práci – naléhavost, radost a smutek. S každou další písničkou se stupňuje nadšení z neokázalého, poetického přístupu k věci. Výtky? Marginální. Snad jen opravdu násilně natahované krátké samohlásky v Neděli, jinak bez výhrad.

Letní kapela

85 %

Magický Ostrov překvapí syrovostí i zvláštním zápachem

Radim Kopáč
literární a výtvarný kritik

Kdo zná rané práce spisovatelky Bianky Bellové (1970) a otevře její právě vydanou novinku Ostrov, možná se podiví. A možná víc než trochu. To je přece úplně jiné psaní: jiná řeč, jiná témata, jiné časy, jiná místa, jiná atmosféra. Prostě všechno úplně jinak! Skoro jako by byla ještě nějaká druhá Bellová.

V titulech Sentimentální román, Mrtvý muž, Celý den se nic nestane, ale i v loňské povídkové sbírce Tyhle fragmenty psala autorka dostředivě: soustředila se na konkrétní rodinnou jednotku, na vztahový život jejich členů přes generace, na nejrůznější emoční ztráty a nálezy.

S Jezerem, za něž si Bellová vysloužila Cenu Evropské unie za literaturu, a s následující Monou pak došlo k obratu: všechno konkrétní se rozplynulo v mlze, kulisy zmatněly, čas se rozplynul. Dostředivost vystřídala odstředivost. Nastoupily univerzální příběhy, příživované nejrůznějšími mýty. A objevilo se taky nové ústřední téma: hledání. Hledání vlastní identity a svobody, osobnostní zrání, sebereflexe. Jak hlavní hrdina Jezera, tak hlavní hrdinka Mony se nebojí konfrontace s mocenskou autoritou, s ideologiemi všeho druhu, ať jde o náboženství, politiku, společnost. A vycházejí z toho boje překvapivě vítězně.

V případě Ostrova to už ale tak jasné není. Respektive všechno je tady nejasné. Bellová napsala příběh-přelud, fantazijní novelu, zjištěný text, který se místy hýbe podivným samospádem, bez vnitřní logiky, jasné struktury, zřejmé motivace. O co v novele, vsazené nejspíš do 14. století, jde?

Smrt jako jediná jistota

Zestárlý kupec Izar se vrací po jistém čase na Ostrov, jemuž vládne kněžna Nürít. Měl s ní kdysi pletky. Není divu, vždyť on má to nejluxusnější zboží a ona je krásná a hrdá. Ačkoli má i své problémy: nepěkné

závislosti na alkoholu, drogách, sexu. A taky na sebeklamu. V realu je totiž Nürít chudá jako kostelní myš. Všecky tyhle slabosti ale před svým okolím dovedně maskuje. Drží je na uzdě fikcí, jakousi temnou magií, syrovou pohádkou. Pohádky má totiž ráda. A Izar je vyprávěč zdatný málem jako Sahrazád.

Navíc si vede deník, v němž rekonstruuje jednak život své netečné matky a krutého otce, jednak své putování po světě. Nakonec se těch příběhů v knize ale točí až příliš. Je to cestopis? Je to dobrodružná literatura s trochu hororovými prvky? Je to nepovedená love story? Anebo bezuzdná radost z vyprávění, jak ji demonstrovaly právě Pohádky tisíce a jedné noci nebo Marco Polo ve svém Milionu?

Těžko říct. I proto, že jedinou jistotou, kterou příběh dává, je nakonec smrt. Sice karikovaná, ostatně jako řada dalších motivů v rámci textu, ale pořád smrt: tíživá, neodvratná, definitivní. Takže finální škatulka? Bianca Bellová se novinkou posunula na pozice magického realismu, jaký u nás s úspěchem už dekady pěstuje Michal Ajvaz. Ovšem poněkud syrovějšího, tělesnějšího. Tou knihou se skoro pořád line puch. A průvodcem po celém příběhu je pak „hovnařův syn“. Co tím asi spisovatelka myslela?

Příběh-přelud Bellová napsala jakousi fantazijní novelu. Repro: Host

Ostrov
Bianca Bellová

70 %

INZERCE

Umění a starožitnosti

Slovenské obrazy prodáte nejlépe na Slovensko. T.00421905659148, art@degas.sk

Užitková vozidla

Koupím malotraktor TK, MT 8, Zetor, Teru Vari. Tel:608915576

Sběratelství

Soudní znalec zdarma ocení obrazy, známky, dopisy, pohledy, mince, bankovky. Sbírký i jednotlivosti též rád koupím a platím nejvyšší ceny. Ihned, profesionálně, 24 hodin denně. Tel: 608709299

Knihy a časopisy

Knihy! Koupím velkou knižní pozůstalost. Knihy, příp. i starožitný a retro nábytek vhodný do stylové čítárny - knihovnu, křesla, stolek, lampu, aj. Praha a okolí. Tel. 603478873

Motocykly

Koupím Moto, Auta a Dily, Škoda, Octavia, Tatra, Wartburg 311, JAWA, CZ, PAV, 775262334

Koupím

Koupím housle, violu, violoncello, kontrabas i poškozené. T: 739907598

TERA-VARI, MF-70, TZ4K, MT8 koupím T: 603 897 100

Knihy! Vykoupím knihy - novější i starší. Solidní ceny za vaše knihy. Praha a okolí. Tel:603478873

Výkup starožitností. Koupím křesla, chromová křesla, psací stoly, gauče a chromové gauče. Platba v hotovosti, slušné jednání. Nabídky na tel.: 775045003 p. Hugo Kouřil, email: nabytek.kouril@seznam.cz

HODINKY PRIM. i zlaté T. 77311101

DNES today DNES heute

Vezměte noviny
na chalupu

Přesměrování
doručování kamkoli v ČR

Libovolný začátek
termínu doručování

Předplatné vybraného dne
na 3 měsíce jen za 230 Kč. Objednávejte na
225 555 522 nebo na www.mfdnes.cz/prazdniny.

